Anul XLIV. Nr. 5 bis — 4 Pagini — EXEMPLARUL { IN ȚARA 2 LEI / IN STRAINATATE 4 LEI — 4 Pagini — Vineri 8 Ianuarie 1926

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE și TELEFONICE

Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE — IN TARA—STRAIN. Lei 180 | 3 luni | 360; „ 350 | 6 „ | 700; „ 650 | 12 „ | 1300

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călător" Câte 210 lei în țară 420 lei în Străin. pe an

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

TELEFON: Direcția 13/72—64/64 — Administrația 13/71 — Secretariatul de redacție 56/43 — Redacția: Coresp. cu provincia 2/98—35/31

O FARSA INADMISIBILA

Jocul continuă. Funcționarii vamali dresează procese-verbale de contravenție. Ministerul de finanțe aplică amenzi de sute de mii și de milioane. Cei interesați se adresează justiției. Impunerile sunt anulate. Vinovații scapă neatinși. Averile făcute prin fraudă continuă să se înmulțească și să sporească.

Ce spun actele vameșilor? Ce spun hotărîrile justiției?

Cele dintâi constată clar și precis că s'au prins contrabande. Cele din urmă afirmă că contrabandele n'au fost constatate conform legii. Când două organe se ciocnesc, e natural să câștige aceia pe care ele sunt ținute să-i censureze.

Autorii constatărilor obiectează că justiția caută pete în soare și anulează ușor actele dresate, prin interpretarea unor texte de legi și regulamente susceptibile de controverse. Judecătorii motivează că actele vamale sunt încheiate fără observarea riguroasă a dispozițiunilor legale și regulamentare. Și pe când sistemul acesta rulează regulat, amenzile rămân iluzorii, contrabandele sporesc vârtos.

Nu putem discuta caz cu caz, ca să arătăm când a avut dreptate fiscul, când a avut dreptate judecata. Esențialul este că această farsă, care numai prestigiu nu poate aduce statului, trebue să înceteze. Altfel, se încurajează imoralitatea cu tot cortegiul ei de consecințe.

Ceeace trebue făcut este, ca direcția vămilor să se edifice de urgență și serios asupra soluțiunilor stabilite de jurisprudență în această materie. După aceea, să le comunice organelor vamale și să vegheze strict la executarea lor. Cei cari nu le observă, să fie revocați și ținuți responsabili materialmente de pagubele produse Statului prin greșelile care duc la anularea actelor.

Nu este admisibil ca instanțele judecătorești să invalideze impuneri în chestiuni de contrabandă pentru omisiuni sau erori de forme, și totuși să se continue a se proceda tot atât de vitios la punctele de frontieră, pentru ca rezultatele să fie mereu aceleași!

O asemenea încurie transformă într'o desgustătoare farsă un întreg sistem de înfrânare a uneia din cele mai periculoase fraude, căci contrabandele sunt nu numai derogări dela principii morale și infracțiuni la dispozițiuni de ordine publică, ci și operațiuni generatoare de funeste consecințe economice.

Această gravă anomalie trebue să înceteze.

Mulțimea îngrămădindu-se în fața Camerei deputaților, la ședința istorică de Luni

Groaznic accident de aeroplan

CAPITANUL PROTOPOPESCU UCIS. — LOCOT. STANESCU RANIT MORTAL

Iași, 5 Ianuarie

Un groaznic accident de aeroplan s'a întâmplat astăzi, în stația Grajduri, de lângă Iași.

Căpitanul de aviație Vasile Protopopescu, împreună cu locotenentul Dumitru Stănescu, au plecat dela grupul de aviație din Iași, spre Galați, cu un aparat sistem „Potez".

În dreptul stației Grajduri, aeroplanul s'a prăbușit, ucigând pe căpitanul Protopopescu și rănind mortal pe locot. Stănescu.

Rănitul a fost adus la spitalul militar.

Nenorocirea a impresionat adânc toate cercurile.

Cauza nu se cunoaște încă, dar se crede că din pricina ceței dese, aeroplanul, care se afla la o mică înălțime, s'a lovit de un frasin, ceeace a provocat nenorocirea.

Autoritățile militare anchetează.

00 : 00

Moartea Reginei mame a Italiei

MESAGIUL CATRE NAȚIUNE

Roma 5 (Rador). — Regele a asistat la ultimele clipe ale reginei mame.

Mussolini a adresat mesagiul următor către națiune:

„Italieni, un doliu fără seamăn lovește astăzi întreaga națiune, aruncând spiritele noastre în cea mai profundă jale. Marguerita de Savoara, care în cursul anilor îndelungați și al atâtor evenimente a fost simbolul desăvârșit al regalității și al frumuseței spiritului italian, nu mai este. Poporul întreg evocă în această oră de nespusă durere virtuțile augustei regine, majestoasa ei frumusețe, venerata ei bătrânețe, operele neobositei sale caritați. Întreg poporul italian își amintește austera ei seninătate în durere, arzătoarea ei dragoste de patrie, delicata ei simțire de regină și de femee, față de cele mai înalte manifestațiuni ale spiritului și ale vieței. Amintirea ei, indisolubil legată de cea mai glorioasă perioadă a istoriei italiene, va trăi neperitoare în sufletul generos al poporului.

Italieni, să ne strângem cu reculegere în jurul sacrei majestăți a regelui și a familiei regale, cu dragoste călită în durerea comună, și să afirmăm încă odată voința, disciplina și concordia, menite să prepare Italiei soarta mare pe care regina o aștepta, încrezătoare în popor și o invoca Cerului".

00 : 00

IUGOSLAVIA respinge o alianță cu Turcia contra Greciei

Atena, 5. — Guvernul grec a fost pus în cunoștință, că ministrul de externe turc, Rusdi bey cu ocazia vizitei sale la Belgrad a propus d-lui Pasici încheierea unei alianțe sârbo-turce, îndreptate contra Greciei. Iugoslavicl, pe baza acestei alianțe, i se acordă Salonicul. Propunerea a fost respinsă de Iugoslavia.

Istoria artei în licee

La liceele din Franța s'a introdus predarea istoriei artei ca materie obligatorie, și ziarele care ne aduc vestea, nu-și precupețesc entuziasmul pentru măsura luată și laudele la adresa celor cari au conceput-o.

Pentrucă la noi s'ar putea ușor găsi unii preopinenți cari să ironizeze sau să batjocorească măsura luată, pe motiv că astfel se va încărca memoria elevului cu date noi ce ar putea fi botezate chiar „inutile"), reproducem lămuririle date de d. Vial, directorul învățământului secundar din Franța.

„Noi vrem ca arta să fie astăzi socotită ca un puternic mijloc de cultură; ca o operă de Rubens sau de Rafael să fie arătată în reproducere, „comentată", ca o fabulă de La Fontaine sau un vers de Virgiliu și să formeze în schimb obiectul comentariilor elevului care va spune ceeace îi sugerează opera văzută. Cu alte cuvinte predarea istoriei artei nu va mai fi un corolar al istoriei popoarelor sau aghiotanta literaturei numai din punct de vedere al cronologiei, sacrificată aproape întotdeauna ci chiar studiul direct al textelor. Adică, în cazul nostru, explicarea capo-d'operii arătate.

„Predarea muzicei sau cel puțin demonstrarea frumuseților muzicale va fi un lucru ceva mai delicat. Totuși am prevăzut-o în programele noastre.

Insist asupra recomandării fermale, făcută profesorilor, și anume că predarea artei va trebui să nu fie socotită ca ceva aparținând istoriei și nici ca o nomenclatură, ci viziunea directă, studiul și analiza operilor celor mai caracteristice ale marilor artiști".

Comentarii cari să sprijine această măsură ce ar trebui luată, nu facem. Vom povesti însă această întâmplare adevărată:

Un tânăr cu bani mulți (să nu se înțeleagă că toți îi seamănă!) se întorsese de curând dela Paris cu un misterios doctorat în științele economice, și își reluase în saloanele fruntașe ale orășelului său, activitatea de „june distins".

Un curios, dori să știe cu ce profesori a dat examen.

Junele, până atunci vorbăreț ca o vrabie, îl fixă atent și-i răspunde mândru: Îi cunoști?

— Da de unde! Intreb din curiozitate.

O serie de nume sonore pronunțate cu accent parizian, se abătură peste cel curios, care insista:

— La Bastien Lepage cum a mers?

— Foarte ușor!

— Dar la Delacroix?

— M'a felicitat.

Și la fel se purtară cu distinsul june: Courbet, Puvis de Chavannes, Berlioz și Fragonard metamorfozați ocazional de cel curios în profesori de economie politică și confirmați cu aroganță de junele distins în maeștrii săi severi de doctorat.

I. F.

Insemnătatea simbolică a Boboteziei

Un an trece, și altul vine...

Automatismul calendaristic ne aduce an cu an, la date mai dinainte hotărîte, aceleași sărbători religioase.

De două mii de ani, se perindează, pe temei de tradiții, aceleași zile sfinte de rechemare la înțelegerea rostului creștinătății și la credință desăvârșită. E în aceste sărbători — pentru cine poate să se ridice până la simțirea frumuseților filosofiei unei religii — puternica evocare a celor mai înalte clipe ale vieții Omului-Dumnezeu, jertfită pentru înfăptuirea unei obștești credințe mântuitoare.

Dar an cu an, vremea trece... Și înțelesul lucrurilor cari au fost și a datinelor și a jertfei celor aleși, pentru cei mulți, e uitat din ce în ce mai mult, din an în an. Din frumusețea filosofică și simbolică a tradițiilor și a datinelor, n'a mai rămas, pentru cei mai mulți, — tocmai pentru aceia cari au nevoie de mai multă credință,— decât revenirea automată a unor zile de sărbătoare... de odihnă și de petreceri. Din înțelesul adânc al temeiului tradițiilor, nimic. Din credința îndrumătoare de suflete spre desăvârșire, nimic.

Pentru cei mai mulți, acestea-s sărbătorile ce vin și trec.

. . . . . .

Câți dintre noi își mai amintesc înțelesul simbolic al botezului și rostul zilei de azi?

În sunete de clopote, ce vibrează, în aceleași clipe între hotarele tuturor țărilor creștine, cu mare fast religios și oficial, e cinstit botezul Domnului și sunt sfințite apele. Credincioși conștienți și sinceri și credincioși imitativi își poartă pe drumuri, spre locurile de închinare, credința lor adevărată, ori închipuită. Pentru ce?

. . . . . .

Înțelesul simbolic al botezului, e purificarea.

În vremuri depărtate, la unele dintre vechile popoare, adâncirea în apă era unul dintre chipurile de a fi ucise victimele. La altele, era mijloc de jertfă, în chipul jertfelor biblice.

„La Kerynia în Cipru, la Terrasina, la Marsilia, în timpuri acum istorice — ne spune Giovanni Papini, — în fiecare an, era aruncat un om în mare, pentru mântuirea cetății. Botezul e o practică rămasă din adâncirea rituală. În acest prinos adus la vreme apei, vestit ca folositor jertfitorilor și merituos pentru victime, era lesne de văzut principiul unei vieți noui. Acela care era înecat murea pentru binele tuturor și, prin urmare, era demn să retrăiască. Botezul, chiar după uitarea acestei crude origini, a rămas un simbol de reînviere".

Pe pragul unei noui vârste, la 30 de ani, la intrarea sa în adevărata viață, Isus a ținut să primească botezul, mărturisind, prin adâncirea în apa Iordanului, voința de a muri și siguranța sa că va reînvia. Botezul său înseamnă principiul celei d a doua vieți a sa.

Botezul mai are, totdeodată, o altă însemnătate, înalt morală, prin tendința ei de purificare și de alegere sufletească.

Pe când Isus mănuia încă, în Nazaret, barda și echerul, din deșert se ridica o voce de profet spre Iordan și Marea moartă. Ioan Botezătorul chema pe evrei la penitență, vestind apropierea Împărăției cerești și apropiata venire a lui Messia; mustra pe păcătoșii cari veneau la el și-i adâncea în apele râului, socotind că această spălare trebuia să fie principiul purificării sufletelor. „Singuratic ca un Yoghi, disprețuitor ca un stoic, acest sălbatec cu puteri misterioase era, — pentru cei pe cari îi boteza — suprema speranță a Israelului".

„Isus și-a îndreptat pașii spre Iordan, printre păcătoși, dar el era fără păcat. Sufletul său — ne spun istoricii și cităm aci iar pe Giovanni Papini — era atât de copilăresc în înțelesul purității — că el Isus depășea pe înțelepți în înțelepciune și pe sfinți în sfințenie".

„Și cu toate astea, Isus a venit ca păcătoșii să se adâncească în apa Iordanului... Botezul său (însă) care nu pare a se deosebi de altele, are alte îndreptățiri... Această metaforă fizică... această ceremonie, necesară acelora a cărora credință în imaterial are nevoie de un sprijin material, nu era făcută pentru Isus. Dar el a mers spre Ioan, pentru ca profeția înaintașului său să se îndeplinească; îngenunchind înaintea profetului focului, el a recunoscut misiunea lui de prevestitor și meritul lui de sol sincer, care, după ce și-a făcut datoria, poate spune că și-a dus sarcina până la sfârșit. Isus s'a supus acestei simbolice investituri, dând în realitate el lui Ioan învestitura legitimă de prevestitor".

. . . . . .

Cu aceste înțelesuri de purificare sufletească și de împlinire a datoriilor spirituale ale Omului-Dumnezeu, serbăm azi Boboteaza — botezul Domnului și sfințirea apelor.

. . . . . .

Anii trec, înțelesurile lucrurilor, cari au fost, sunt uitate; dar ele rămân, totuș, cu însemnătatea lor originară. Frumusețea și puterea de îndemn moral a simbolismului religios, sunt în substratul filosofic al acestui simbolism.

I. Ș. Cernățianu

00 : 00

Fioroasa crimă a unui părinte

Iași, 5 Ianuarie

Săteanul Ioan Manechi, din Adachi (Soroca), și-a ucis propriul copil, în vârstă de 10 ani, spânzurându-l de un copac din curtea casei.

La interogatoriul luat, părintele ucigaș a declarat că a comis fapta, pentru a-și pedepsi copilul, din cauză că acesta s'a plâns jandarmilor că l-ar fi maltratat.

00 : 00

EPIDEMIE de tifos exantematic în Basarabia

Iași, 5 Ianuarie

Autoritățile sanitare au primit o știre alarmantă din jud. Ismail.

De câteva zile, acest județ e bântuit de o grozavă epidemie de tifos exantematic. Numai în comuna Hagi-Abdul, s'au înregistrat 50 cazuri.

DECLARAȚIILE POLITICE
făcute de d-nii N. Iorga și Iuliu Maniu la Clubul partidului Național

Inainte de-a părăsi țara, spre a se duce la Paris, să ție datoritele prelegeri la Sorbona, d. prof. N. Iorga a făcut aseară, la clubul partidului Național, membrilor și partizanilor politici, o expunere asupra situației politice.

În numeroasa asistență erau toți fruntașii partidului începând cu d-nii Iuliu Maniu, C. Argetoianu, Șt. Cicio Pop, S. Derussi, C. Xeni, G. Mironescu, Mihai Popovici.

Declarațiile d-lui N. Iorga

Inainte de a pleca pentru un timp mai lung, dar care nu va fi chiar așa de lung, am ținut să vă lămuresc dv. punctul meu de vedere, care din fericire este acelaș al tuturor fruntașilor acestui partid.

Mulțumesc d-lui Maniu, care în continua mea absență dela ședințele delegației permanente și-a cheltuit timpul și răbdarea sa în prezidarea delegației și mi-a dat frățeasca sa ajutare.

Motivul plecărei mele? Eu nu mă duc să întâlnesc și să scormonesc pe nimeni. Nu am nevoie să întâlnesc în afară oameni cari vor rămâne totdeauna în inima mea. Eu nu mă duc să conspir împotriva conspiratorilor a doua zi după biruința lor, n'aș conspira chiar cu țara întreagă, dar nimeni nu mă va împiedeca să întind o mână nedreptății și să dau o mângâiere suferinții, dacă împrejurările îmi vor permite-o.

Simt o datorie, aceea de-a lucra pentru liniștea unei țări, care a ajuns pe drumuri liniștite acolo unde a ajuns.

Dar doresc ca nedreptatea să nu mai aibă glas și obrăznicia să nu se mai poată impune.

Mă duc pentru un rost cultural, pe care-l îndeplinesc a cincea oară.

Am izbutit să capăt pentru țara noastră un loc: locul pe care știința românească și l-a câștigat în cea dintâi Universitate din lume. (Ovații).

El mă reține formal până la 31 Ianuarie, iar o invitație la Florența până la mijlocul lui Februarie.

Dacă este vorba să asist la simulacrul de activitate al parlamentului d-lui Brătianu, bucuros aș căuta de rosturile științifice până ce viața politică a țării, care se găsește în faza de tiranie ridicolă, se va găsi în faza politicei serioase, în care oamenii serioși au loc.

Tiranii nu au ce căuta într'o societate modernă.

Tirania care creiază, care sporește mijloacele materiale și viața morală, are scuza unei necesități sociale. Tirania care mineazâ, care demoralizează, care aduce la tribuna parlamentului ca raportor, pe cine l-a adus ieri, în momentul în care se făcea Regența, cu un amic din cler și cu unul din viața civilă, tirania aceasta este pălmuirea celor mai elementare noțiuni de demnitate ale societății.

Am dat până acum trei asaluri. Asaltul nu l-am dat spre a învinge o armată, ci pentru a curăți un câmp de cadavre pestiferate.

In vară, lupta ar fi trebuit să se sfârșească cu schimbare de regim, cu atât mai mult după marea manifestare a clasei celei mai fundamentale, la alegerile pentru Camerele agricole.

In orice țară orânduită această manifestare trebuia să se termine cu o schimbare de regim.

In loc să ajungem la o schimbare de regim, am ajuns la o schimbare a împrejurărilor normale de desvoltare a Dinastiei. Fără a scormoni pasiuni, cari ar face rău țării, un guvern, care nu are autoritatea necesară să dea soluțiuni chestiunilor curente, ar fi trebuit să se dea înlături în momentul când soarta dinastiei trebuia să se sprijine pe un regim popular.

Eu n'am nici-o cunoștință de lucrurile cari se pregătesc. Impresia pe care o am este însă că guvernul liberal pregătește o prelungire a stăpânirei sale, așa cum este sau cu anumite elemente, cari consimt a colabora cu oricine și în orice împrejurări, fiindcă mizeria lor morală nu le permite altceva decât o veșnică slugărie.

Ce atitudine o avea țara, n'o pot spune eu.

Imi iubesc țara prea mult, pentru a crede în perpetuarea regimului, care eri a sfidat-o în sentimentele ei către Rege și Dinastie, — care nu are nevoie să se sprijine pe câțiva oameni putrezi, ca să se menție, pentru că se sprijină pe credința și iubirea țării.

Las cu părere de rău o chestiune deschisă și aș fi bucuros să o găsesc terminată.

De luni de zile lucrăm la o înțelegere în vederea colaborărei la guvern și la opoziție cu celălalt partid democratic: partidul țărănesc.

Când s'a redeschis această chestiune a colaborării cu partidul țărănesc, atitudinea mea era dela început fixată.

Recunosc acolo, în acel partid pe foarte mulți din prietenii mei politici de altă dată, cari mi-au rămas prieteni personali și apoi, rămași pătrunși de aceeași ideologie, schimbarea firmei nu le-a putut-o modifica.

In ceeace privește baza agrară a partidului țărănesc, ea nu putea să creeze o deosebire între el și noi. In ceeace mă privește pe mine acei, cari au legături, vechi cu mine își aduc aminte că bazele acțiunei mele dinainte au fost: pământ sub picioarele țăranului, votul în mâna lui și cultura în mintea lui.

Două părți din acest program s'au realizat.

Toate partidele, fără deosebire, au ajutat la realizare.

De unde se aștepta acum ca el să stânjenească neînțelegerea, s'a fixat programul în câteva ședințe.

In ce privește reforma agrară nu există nici o divergență de vederi, ca și în programul de realizări imediate între partidul nostru și cel țărănesc.

Veți zice: rămân în discuție locurile în parlament și în guvern. Stimez prea mult partidul meu ca să cred că aceasta ar putea fi o piedecă durabilă. Stimez prea mult partidul țărănesc, ca să cred că va renunța la singura posibilitate de îndeplinirea sigură a programului său.

Cu gândul voiu participa și eu la lupta dv. pentru încetarea tiraniei, cu ferma convingere, că ea va duce la bun sfârșit. In Martie, nădăjduiesc să ne vedem și poate și mai curând, când va veni ceasul politicei serioase.

De aici fac un apel către partidul țărănesc. Experiența unora dintre noi e mai veche. Este momentul când împrejurările politice prezintă o serioasă ocazie de îndreptarea țării. Să nu se piardă acest moment. Sprijinită pe un sentiment public puternic, trezit împotriva regimului liberal, plin de iubire pentru Rege, dar plin de ură și dispreț împotriva unelititorilor, cari au încercat să compromită autoritatea și prestigiul regal, să facem legătura între cele două partide. Să fim dincolo de diviziunile dintre partide și dincolo de ambițiile personale.

In împrejurările de azi, partidul are datoria de-a spune Coroanei ,care-i punctul de vedere și condițiile, în care înțelege să primească puterea. Ințeleg nerăbdarea, mai ales a celor tineri de a se valorifica în orice împrejurări, încât să primească puterea în orice condiții. Feriți-vă de puterea acceptată necondiționat.

Niciodată nimeni nu mă va putea avea în niciun rost numai pentru a perpetua la putere regimul, pe care-l condamnăm.

Situația e foarte netedă. Ori o guvernare cu totul alta în principii și metode, ori caute-și liberalii orice slugă pentru a le sluji pe baze, care minează țara, material și moral.

Coroana nu are decât de ales: ori cu liberalii până în fundul prăpastiei, ori cu slugile liberalilor acoperite de o singură iluzie, ori cu noi pentru ridicarea țării și a Coroanei acolo, unde totdeauna am voit s'o vedem.

In infecția orientală a acestui moment, aruncăm aceste cuvinte de onestitate, franchețâ și mândrie:

Eu declar că mă duc liniștit, fiindcă știu că orice s'ar întâmpla în țară, se găsește o armată și șefi, cari să înfrunte bandele cele mai îndrăzneț și mai neruș inate.

Cuvântarea d-lui Iuliu Maniu

Adânc mișcat de cuvintele dv., vin d-le profesor și prezident Iorga, să vă urez călătorie bună și să vă întoarceți cât mai repede.

Știu folosul ce va rezulta pentru lume, pentru cultura românească și pentru prestigiul științei românești, prin lumina, ce o veți răspândi și acolo în Apus.

Mângâierea noastră e că lipsa dv. va fi de scurtă durată și sufletul și gândul dv. va fi cu noi, precum și al nostru va fi cu dv.

Vă mulțumesc pentru cuvintele amabile adresate, cari confirmă din nou înaintea opiniei publice, ceeace noi atât de bine știm, anume: că în conducerea noastră dela norocoasa fuziune ce am făcut, n'a întunecat-o niciun nour de neînțelegere, ci a fost totdeauna încălzită de razele calde ale soarelui unei desăvârșite înțelegeri.

Prin fericita fuziune cu dv. am realizat pe deplin înfăptuirea acelui organism puternic pentru înlăturarea sistemului politic de azi și întronarea ideei naționale și democratice.

Dacă ne-am înțeles atât de bine, când ne despărțeau hotarele, cum nu ne-am putea înțelege azi, când suntem cu toții într'o singură țară? (aplauze).

Dacă am știut să frângem un jug mai tare și mai greu atunci, cum să nu putem rupe jugul de corupțiune, de reacțiune și de tiranie de azi? (apl.).

E mai dureroasă lupta aceasta de azi fiindcă trebuie s'o ducem contra fraților întunecați sau răi la suflet.

In fața situațiunei triste, în care se găsește azi viața publică a țării noastre și în fața tragicilor întâmplări în legătură cu succesiunea la tron, al căror martor am fost zilele acestea, avem o singură datorie: de-a arăta opiniei publice, că marele vinovat al acestor triste întâmplări este guvernul liberal, în frunte cu d. Ion Brătianu. (apl.).

Nu putem admite niciun fel de diversiune, care ar putea distrage atenția opiniei publice dela chestiunea răspunderii guvernului actual și dela îndatorirea noastră a tuturora de-a produce înlăturarea lui fără întârziere.

Schimbarea succesiunei la tron e un fapt împlinit, dar asupra căruia nu trebuie să insistăm. Rămâne problema stabilirii răspunderilor și a înlăturării guvernului vinovat, care trebuie să o pretindem cu toată energia dela Suveran, în interesul Său, al Țării și al Dinastiei.

Noi facem muncă întreagă. Vrem să avem noui tovarăși la această luptă. Dacă nu-i vom găsi, ne vom duce și singuri. Am întins mâna frățească în acest scop partidului țărănesc și nu cred că ea va fi refuzată. Am întins-o loial, cu inima deschisă și e ușor să fie primită, fiindcă avem aceleași ideal național, aceleași năzuinți democratice, mai mult: aceleași program politic.

N'am luptat nici odată, nici dv. nici noi până am fuzionat și nici după acest important eveniment pentru scopuri vremelnice și pentru mici interese izolate. Nu vom fi nici de această dată conduși de considerațiuni mărunte și meschine, ci de aceleași ținte mari.

De vreme ce ne-am înțeles asupra programului politic, greutatea cea mare e înlăturată și cine ne-ar putea împiedeca să facem o înțelegere durabilă pentru care punem toată năzuința.

Atitudinea și ținta noastră sunt clare. Neturbubrați și nereținuți de evenimentele ultimelor zile, cari nu aparțin preocupărilor noastre politice și vieții noastre de partid, vom lupta pentru înlăturarea guvernului și a sistemului său politic, înțepenit în formule bizantine, care au ținut țara aceasta veacuri dearândul și pentru întronarea unui nou sistem de guvernare, sub regimul căruia, să se poată întări și desvolta și să poată aduce roadele lor arborii tineri și vânjoși, dar totuși experimentați, ai unei noui vieți politice.

Acum, îmi reamintesc vorba: să măture fiecare înaintea casei sale și va fi curată strada.

Veniți, deci, curând acasă, ca să lucrați cu mintea dv. luminată și cu puterea dv. de muncă la curățirea vieții morale și politice a țării noastre.

Veți găsi aici tovarăși și tabără, însuflețiți și gata de luptă. (Apl.).

La ora 7 și 25 d. N. Iorga a plecat, cu soția, în străinătate.

E. C.

00 : 00

Curiozitățile unui poet revoluționar rus

O scurtă radiogramă anunța zilele trecute, sinuciderea lui Iessenin, fostul soț al celebrei dansatoare Isadora Duncan. El a fost găsit spânzurat de calorferul unei camere de hotel și cu arterele tăiate. La noi aproape nu se știe că Sergiu Iessenin era unul dintre cei mai populari poeți ai revoluției ruse. Dar în afară de asta, el era un om de un caracter nervos și excentric și ale cărui scene conjugale au dat mult de vorbă cronicelor pariziene de acum câțiva ani. Așa, odată la Paris, a sfărâmat absolut toate mobilele din apartamentul soției sale la hotelul Crillon. Când se căsători cu Isadora Duncan, el nu știa de cât rusește, limbă pe care soția sa n'o cunoștea și câtva timp cei doi soți se înțeleseră mulțumită mimicei. Cu timpul Iessenin, începu să vorbească un soi de idiom anglo-francez, pe care însă numai soția sa era în stare să-l priceapă. Așa într'o zi ea primi o telegramă astfel redactată: „Me Browning". S'ar fi putut crede că Iessenin pretindea că reîncarnează pe celebrul poet englez Browning, dar soția sa care îi cunoștea felul de a se exprima precum și crizele care-l apucau așa de des, înțelese numai de cât că misterioasa telegramă însemna: Vreau să-mi zbor creierii cu un revolver (Browning).

După inundații
Agravarea crizei transporturilor în Ardeal

Incetineala dela căile ferate. — Nici poșta nu merge mai bine. — O măsură caracteristică: sistarea transporturilor de coletărie —

— Dela redacția noastră din Cluj —

4 Ianuarie. — Inundațiile din Ardeal, pe lângă faptul că au cauzat enorme pagube distrugând gospodării, culturi și diverse instalații industriale, au agravat în chip deosebit criza transporturilor, deja destul de acută. Liniile de cale ferată distruse și podurile luate de ape se refac cu o încetineală condamnabilă. Organele căilor ferate nu au găsit încă soluția de a face ca această instituție să corespundă rapid nevoilor publice. Astfel nordul Ardealului este condamnat să rămână comercialicește izolat de restul țării.

Dar de această boală nu sufere numai conducerea căilor ferate. Direcțiunea poștelor ține să nu rămână mai prejos. Și iată cum:

Din cauza transbordărei de la Ghireș, oficiile postale din nordul Ardealului au primit ordine să nu mai primească colete postale. Măsura este foarte comodă pentru poștă, dar nu și pentru interesele comerțului, care, vexat și de încetarea transporturilor mari, și pus în imposibilitate de a se aproviziona cu mărfuri pe calea transporturilor postale, este pus în nenorocita situație de a înceta.

Ori, chestiunea este cu mult mai ușor de rezolvat — desigur în interesul publicului — decât crede direcțiunea postelor. La Câmpia Turdei se face o transbordare de câteva sute de metri; coletăria s'ar putea transborda deci cu mâinile. Admițând însă că nu se găsesc disponibile atâtea brațe, nu se poate rupe oare unul din autocamioanele postei din Cluj sau Oradea, care să facă transbordarea coletelor postale la Câmpia Turdei? In felul acesta publicul ar fi servit în adevăr, iar instituția s'ar dovedi utilă.

Măsura luată, departe de a fi o soluție, este cu desăvârșire compromițătoare nu numai față de interesele publice, cari trebuesc respectate, dar față și de străinătate. Un exemplu: La vama Halmei întreruperea circulației ne-a găsit cu peste 3000 colete postale, cari așteaptă să intre în țară. Sunt acolo mărfuri, cari trebuesc predate la termen și cari dacă nu corespund acestei obligațiuni ne pot creia neplăcute complicații comerciale. Ordinul direcțiunei postelor imobilizează acest depozit în chip inutil.

00 : 00

„Val de crime" la New-York

Așa intitulează un articol, ziarul „Le Quotidien", împrumutând datele necesare, după ziarele americane.

Ziarele din New-York scriu că într'o singură zi, s'au săvârșit acolo, 6 crime, care de care mai sensațională. A doua zi, s'au săvârșit 3 crime.

O explicație a acestei situații alarmante, ar fi că, în Statele-Unite, se pot foarte ușor cumpăra arme și mai ales că New-York-ul e vecinul unor state, ospitaliere oricui.